

Folkbåtsnytt

SVENSKA

FOLKBÅTSFÖRBUNDET

NYHETSREVIJ FRÅN SVENSKA FOLKBÅTSFÖRBUNDET, SFF • NO 1/MARS 2008

REGATTA MED MINIFOLKBÅTAR

FOTOTÄVLINGEN

TACK!

Styrelsen fick ett digert arbete med att kora pristagarna i årets fototävling.
Ett femtiotal bidrag bedömdes och efter mycket tyckande och diskusion så utsågs följande pristagare:

1:a pris: Göran Andersson. Foto: Leon Schulz

2:a pris: Bo Johansson. Foto: Anders Ridderfors

3:e pris: Veikko Kekki. Foto: Bror

ORDFÖRANDESPALTEN

Forum

På hemsidan har Du kanske noterat att rubriken "Folkbåtsforum" har tillkommit. Där kan Du som medlem vara med och diskutera allt som rör sig runt Folkbåten. Ska bli spännande att se hur det utvecklar sig. Vore kul om både träbåtsdiggarna och kappsegelarna utnyttjade forumet. Jag själv tänker hålla en koll på vad som sker – en levande debatt och nya tips och idéer kan man hoppas på.

Gastbank

På Folkbåtsforum finns också en gastbank där Du kan notera ditt intresse om Du vill gasta på kappsegling. Även till för skeppare som söker gästar. Även folkbåtsseglare kan ju ha gastproblem trots att man bara behöver en gast med måttlig seglingserfarenhet för att kappsegla Folkbåt.

Manifestet

Här bredvid finner Du det "MANIFESTET" som vi arbetat fram i Styrelsen. Bakgrunden är artikeln "Kris i kölbåtsklasserna" i tidningen Segling i höstas som visade på att nästan alla kölbåtsklasser ligger och kämpar för att klara gränsen för 20 båtar på sina SM. Det är synd att den tankeväckande artikeln inte följts upp med mer diskussion. Vår tanke med Manifestet var att sticka ut hakan lite och delta i, alternativt dra igång, en diskussion.

Man kan ju ha många funderingar över varför intresset för bankappsegling sjunker. Att inte alla kan vinna är ju ett dilemma. Men så har det ju alltid varit. Däremot så är ju idag den normala familjebåten större än vad som lämpar sig för bankappsegling. Att som tidigare ha en båt både för familjesegling och bankappsegling – där har utvecklingen sprungit ifrån bankappseglingen. Det ständiga utspottandet av nya och allt häftigare båtar som marknadsförs för kappsegling, man kan ju undra om det är bra eller dåligt för sporten. Hittills får väl matchen anses som oavgjord mellan gamla trotjänare

som Folkbåt, IF, Drake, Neppare m fl och de nyare båtklasserna. I hela segelsporten känns det väl lite som om vi är på väg åt samma håll som många andra idrotter: Ett fåtal superproffs kappseglar på allt extremare sätt, och gemene man sitter och tittar på dom på TV. Det är ingen bra utveckling. Och en ständig fråga är ju vart alla juniorer tar vägen när dom lämnat jollestadiet.

Men "Manifestet" då – vad handlar det om egentligen? Grundtanken bakom Manifestet är att försöka forma kappseglandet så att det ska vara attraktivare för de nya seglare som håller på och tar steget in i bankappseglandet.

En kappseglingsdag idag kanske ser ut såhär: Upp 6.30 till väckarklockan. Fixa frukost, matsäck, båten. Utsegling till banan. 8 grader och regnskurar. Kanske även kuling. Trångt i starten och i rundningarna, och en och annan utskällning kan man nog åka på om man inte blixtnsnabbt kan alla paragrafer i kappseglingsreglerna. Om man är relativt ny kappsegelare hamnar man i kön, eller i alla fall i undre halvan i mål. Sent på eftermiddagen in till hamnen. Ta hand om båten, blöta prylar mm. Lite trevligt eftersnack på kvällen, men man är ju ganska trött. Och nästa dag ska man upp 6.30....

Ja – det här är ju lite svartmålning, men hur många blir tända på kappsegling efter några så na dar? Vädret kan vi ju inte göra något åt. Men vi kan ju låta bli att segla om det är kuling och kallt och ruggigt. Vi kan starta lite senare så man hinner ta en kopp kaffe ur termos och lite snack med grannbåtarna innan man sticker ut. Och vi kan komma in lite tidigare så att det blir lite mer tid till eftersnack. Och vi kan göra banorna så att det blir mindre trångt i starter och rundningar. Vi kan göra prisutdelningar och annat runt seglandet roligare. Mera lustfyllt alltså, och mindre slit och släp.

Jag har en känsla av att vi i Sverige

har en lite annan attityd än i många andra länder. Där har man en mer avslappad attityd, och det är viktigt att det finns tid och plats i baren efter seglandet för en bärs och eftersnack. Där har man ju också i allmänhet ett mer utbyggt klubbhus med t ex restaurang. I Sverige är det mer slit och släp. Nej, bort med machokulturen. Har jag fel om jag tycker jag har noterat att seglarfester i Manifestets anda, som Hangöregattan, Guldpokalen, Lidingö Runt, Tjörn Runt varit ovanligt långlivade och populära. 19 Folkbåtar startade i Lidingö Runt förra året, 4 i KSSS Höstcup.

Nu ska vi ju dock inte tro att ett enskilt klassförbund kan vända den atlantångare som är seglarsverige. Men jag tror vi vinner på att förstärka vår image av en båtklass med mycket trivsel, kombinerat med kompetent kappsegling. Och en hel del i Manifestet kan man naturligtvis diskutera. Är det roligare med 3 korta kör per dag eller 2 lite längre kör t ex. Och dom mediala slängarna ("kyrkportar", "chefsidiolog" mm) kanske bör strömlinjeformas lite mer nu.

Men att bara sitta stilla och registrera nedgången i kappseglandet – nej för sjutton. En bra företagare försöker se till att rätt saker händer – han noterar inte i efterhand att -oj, blev det såhär.

Ha gärna synpunkter på Manifestet. Via Forumet, till styrelsen, eller på Årsmötet på SM i sommar. Jag tycker vi ska jobba vidare på det här.

Och ha en himla skön och spännande vår och sommar. Kom till SM på Utö – det är ett fantastiskt ställe, och tankarna i Manifestet ska nog märkas en del. För mig blir det extra spännande med premiär i F SWE 2 "Jo-Jo". Det blir en kick att försöka spö plastfolkorna med en gammal, men vältrimmad, träfolka.

ANDERS OLSEN

Manifest

Rekommendationer angående SM och övrig kappsegling med Folkbåt

att anslås på alla regattaexpeditioner och kyrkportar i Svea Rike.

Bakgrund:

För att bryta den negativa bankappseglingstrenden i Sverige som även drabbat Folkbåten har Svenska Folkbåtsförbundet tagit fram följande rekommendationer för våra kappseglingsarrangörer och seglare. Detta är rekommendationer, och ingen kravlista. De är kortfattade och bör anpassas till lokala förhållanden o d. Grundtanken är att bankappseglandet ska vara spännande, kul och angenämt för alla, även för icke-eliten. Det tar oftast några år att arbeta sig upp till eliten. Eliten har kul ändå, och nedanstående rekommendationer hindrar ej alls tuff och kompetent segling – försök ta en SM-buckla eller Guldpokal med Folkbåt så får Du se hur lätt det är..... Att vinna i entypssegling är stort.....

Sex teser:

1. Kappsegling ska vara en seglarfest för alla, såväl nybörjare som elit.
2. Det ska finnas tid för bryggssnack och samvaro. Om möjligt ligga samlade i hamnen. Start 11.00. Högst 2 seglingar per dag. Ingen start efter 15.00 (om ej nödvändigt för att få ihop 3 seglingar för ett godkänt SM). 2+1+2+1 seglingar på ett fyradagars-SM ger tid för umgänge och eventuella reservseglingar, eller 2+2+2 seglingar på ett tredagars-SM.

3. Mindre gapande vid starter och rundningar. 50 % längre startlinje. Gärna vingmärke vid efter-kryss-märket, och grind vid efter-läns-märket. Undvika mycket korta banben med många varv.
4. Ställ in seglingarna vid kuling (över 13 m/sek i medelvind eller i längre byar). Lägre gräns vid hög sjö, kyla, regn o d.
5. Roligare i land (i samarbete med Folkbåtsflottiljerna). Finns det tid är seglarna bra på det sociala själva, men lite sociala samlingspunkter är bra. Roligare prisutdelningar: /Nytto/priser till t ex yngsta deltagare, äldsta deltagare, äldsta båten, bästa träbåten, årets rookie, snabbaste tjejbemanningen, snyggaste manövern mm? Lotta ut något? Endast fantasin sätter gränser.
6. Segla snyggt. Endast en vinnare som är sportsman väcker beundran

November 2007
Svenska Folkbåtsförbundet
gm Chefsideolegen

KASSÖREN HAR ORDET

Du som ännu inte har betalat årsavgiften får med detta utskick en påminnelse i form av ett nytt inbetalningskort.

När detta skrivs är det ett 100-tal medlemmar som ännu ej betalat.

•

Efterlysning:

Du som har bankkonto 1875 20 53431, hör av dig till kassören så att din medlemsavgift blir registrerad. Bankkontonumret var all information som fanns på inbetalningskortet.

FOLKBÅTSFÖRBUNDETS MEDLEMS- OCH BÅTREGISTER

Ett arbete har nu påbörjats för att komplettera och rätta vårt båtregister. Vi har fått värdefull information från Johan Edqvist i Stockholm och Janne Dahl i Uddevalla som oberoende av varandra har forskat och lagt ner ett jättejobb för att få fram rätt information om båtbeståndet. Se separat artikel på annan plats i tidningen.

**Redaktörer för detta nummer av Folkbåtsnytt är:
Hans Melcherson. Göran Svensson och Per Hörberg**

**Nummer 2/2008 kommer
i början av maj.
DEADLINE ÄR DEN 10 APRIL.
Välkommen med ditt bidrag.**

SKÅNE

Det är måndagen den 18 februari, Sportlov för vissa, men inte för oss som jagar den ”25:e” i varje månad! Då är vädret lika galet som vanligt här nere.... Svag sol och ca 7-8 grader varmt, man tror nästan att våren är kommen! Det ändrar sig dock rätt snabbt till det vanliga, dvs 5 plus och regn/moln... Förvisso några köldnätter, men vintern lyser med sin frånvaro...

Med delvis ny styrelse ser vi fram emot ett nytt seglarår och en liten uppryckning. Det ryktas att rikets bästa folkbåtsglare har flyttat ner till ”kontinenten”, dvs Lund med omnejd! Den som väntar får se.....

Styrelse för 2008:

Patrick Öberg: Ordförande
Vice Ordförande: Ingemar Fredricson
Sekreterare: Gunnar Lindqvist
Mattias Johansson: Kassör
Ole Formare: Webmaster
Dietmar Hoffmann: suppleant

Kappseglingsskalendern 2008:

(med reserv. för ändringar)

POKALSEGLINGARNA I LOMMA

24 maj

VEN RUNT

(ej datum vid pressläggning)

SALTHOLM RUNT

3:e lördagen i augusti

DM I BARSEBÄCK

Förfrågan har gått ut, avvaktar svar.)

Naturligtvis ingår även de ”lokala kvällskappseglingarna” i kappseglingsprogrammet.

Flottiljens aktiviteter under våren:

BÅTMÄSSA PÅ BELLA CENTER I CPH

Lördagen den 1 mars

TRÄBÅT/BÅTVÅRDSMÖTE I LOMMA

MED ÄRTOR

Torsdagen den 10 april

FISKETUR MED DE ORGANISERADE

BÅTTURERNA FRÅN MALMÖ/LIMHAMN

Mitten av maj månad!

Bästa hälsningar,
PATRICK ÖBERG
Skånes Folkbåtsflottilj

“Efter flera år i Christer Anderbergs ägo har den ätråvärda Halvmodellen som är Skånes Folkbåtsflottiljs vandringspris för bästa folkbåt i Saltholm runt, gått vidare. På bilden ser ni den lyckliga vinnaren, Mattias Johansson, SWE-1325 Sanne, med trofen utanför MSS klubbhus, där flottiljen höll sitt årsmöte.”

WWW

www.folkbat.se

V Ä S T K U S T E N

I Göteborg håller båtmässan på för fullt, men ingen folkbåt på mässan i år. Det fanns en hel del annat kul, själv fastnade jag en stund vid några kajaker och såklart vid träbåtarna hos Västkustens träbåtsförening. Nu blev det ett rätt kort besök i år så jag missade säkert en del men det blir ju fler mässor.

Hemsidan har bytt namn från ett långt krångligt till ett kort och enkelt: folkboat.se

Här kan ni följa vad som händer i vinter och vår samt planerade seglingar i sommar.

Använd gärna kommentar funktionen.

Årsmötet för 2007 hölls i början av december i LSS klubbhus. Vi klarade snabbt av dagordningen som bl.a. innehöll omval till styrelsen (Göran, Kurt och Pelle samt nyval av Kjell som ersätter Peter).

Vi hade prisutdelning för Cupen som gick till SWE 1359 Pelle Fälth, Peter Källström och Max Maupoix. Folkboat Classic priset som delades ut första gången gick till Eilert Forssell. Efter prisutdelningen berättade Eilert om sitt folkbåtsbygge från början till slut. Bl.a. om hur han byggde sin egen bandsåg och hur han fick tag på virke.

Första pubkvällen blev efter en del frågetecken på Henkes bar och kök. Här blir det i fortsättningen också,

sista fredagen varje månad. Passa på att förlänga säsongen med lite folkbåts snack även på vintern.

Vinter och vår:

Aktiviteter 2008

- Ostindiefararen Göteborg: föredrag av riggkonstruktören Jens Langert... Tisdag 4/3 kl.18:30 hos LSS
- VIP-afton på Viking Yachting ... Tisdag 11/3 kl.18:30.
- Torsdag 1/4-08 är det dags för regelkväll med Charlotte Greppe i LSS klubbhus kl.18:30.
- Folkbåtspub ... Henkes bar & kök, Längedragsvägen 164 fredag 25/1, 29/2, 28/3 och 25/4

Anders Rhedins bidrag till fototävlingen. Gullmarsfjorden juli 2006.

OSTKUSTEN

Det börjar ljusna. Årets höjdpunkt här på Ostkusten är naturligtvis SM på Utö. Vore kul om det förutom de vanliga kappseglarna även kunde komma ett gäng med äldre båtar. F SWE 2 kommer ju att ställa upp – hon kan behöva lite sällskap. Och är bara vädrets makter nådiga kan man nog utlova en fin upplevelse även om man inte krigar om topp-placeringarna. För övrigt ett digert program som vanligt, både på sociala fronten och seglarfronten.

Ett gäng träbåtsseglare har dragit igång en grupp som har som mål att träffas ibland och utbyta erfarenheter mm när det gäller renovering och underhåll av träfolkor. Se separat artikel eller e-maila eric.klintfalt@gmail.com. Vore kul om detta kunde växa – välkommen med i gemenskapen.

Tisdag 1/4 19.00. Vårens sista klubbafton. Ta en bärs och kanske en matbit på fartyget Kronprinsessan Märta, mitt på Söder Målarstrand. Inget egentligt program, men Anders Olsen är där och diskuterar gärna värrustning och underhåll. Ingen anmälan.

Fredag kväll 9/5. Båtpyssel och grillen är på, kvällen före Lidingö Runt. VSS hamn, Djurgården, Ingen anmälan.

10/5. Lidingö Runt. Sedvanlig säsongspremiär. Separat vandringspris för bästa Classic Folkbåt (utdelas på årsmötet i höst). www.lss.a.se.

Träningskvällar. NYHET. Hur skotar man för att få fart på en Folkbåt? Svårt att förklara på en föreläsning. Vi erbjuder Dig nu att hänga med någon av de erfarna kappseglarna en sväng någon kväll, så får Du en "privatlektion". Du kontakter själv någon av de vana kappseglarna och gör upp om lämplig kväll. Kostar inget, men att ta med en bärs och en macka gör nog skepparn glad. Här några vi vidtalat, med lite geografisk spridning: Lars-Gunnar Lindberg, Lagnö/Värmdö: 7153299, 073/0378202.

Vikingarnas SS, Djurgården: Anders Olsen 51230323, 070/3917522 och Zetterberg/Jarfelt 837303, 0709/968353. Lasse Köhler. Käppala, Lidingö: 0730/448869. Åke Ljungqvist, SSK, Kungsholmen: 257719, 0705/558736.

24-25/5. Saltsjöbadsregattan. Baggen-sfjärden på våren – vad kan man mer begära? www.ksss.se.

Måndag 9/6 19.00. Anders bjuder in till sjösättning av JO-JO, F SWE 2. Vikingarnas SS, Djurgården. Baren öppnar 18.30. Öl kan köpas, och en tidsenlig husmanskost med mörkt öl för drygt hundralappen. Meddela om Du ska äta senast 7/6 på a_olsen@swipnet.se eller 070/3917522.

14-15/6. Vikingaregattan. VSS klubbholme Ekholmen. Trevligt, och bra genrep inför SM. Distriktsmästerskap. www.vss.nu.

25-28/6. Svenskt Mästerskap i Folkbåt. Utö. Årets höjdpunkt. Se inbjudan och kappseglingsidan. Ingår i Stockholmsserien också.

16-17/8. Gäddisregattan. NYHET. På SSG.s klubbholme Lilla Skratten, ca 3 nm utanför Vaxholm. Ska vara mycket trevligt sägs det. Bansegling ena dagen, och distanskör andra dagen. www.gaddviken.se.

30/8. Runt Lidingö. NYHET. Start norr om Lidingöbron, och runt Lidingö åt "fel" håll. Mål vid Fjäderholmarna. Kanske läge att äta där efter? www.lss.a.se.

20-21/9. VSS Inbjudningssegling. Traditionell säsongsavslutning utanför bryggan. Vikingarnas SS, Djurgården. www.vss.nu

STYRELSEN OFK

Göran Andersson bidrag till fototävlingen.

INBJUDAN TILL

Haninge Jolleseglares Utö-regatta 2008 med Svenskt
Mästerskap för Folkbåt 2008-06-25--28
Arrangör: Haninge Jolleseglare

1. Regler

- 1.1 Kappseglingarna genomförs enligt reglerna så som de är definerade i Kappseglingsreglerna (KSR) och med appendix S.
1.2 Seglingsföreskrifterna kan komma att ange att alla båtar ska föra tävlings sponsorns reklam enligt ISAF Regulation 20.

2. Villkor för att delta

- 2.1 För att ha rätt att delta i RF:s mästerskapstävlingar ska varje tävlande (alla i besättningen) vara medlem i en klubb som är ansluten till SSF.
2.2 Varje deltagande båt ska vara ansvarsförsäkrad.
2.3 Tävländare deltar i regattan helt på egen risk. Se KSR 4, besluta att kappsegla.
Den arrangerande myndigheten accepterar inget ansvar för sak eller personskador som någon råkat ut för i samband med eller före, under eller efter tävlingen.

3. Anmälan

- 3.1 Anmälan ska göras senast 2008-06-04 till klubbens hemsida. www.haningejolleseglare.nu
Anmälan ska innehålla uppgifter om segelnummer, rorsman/alt.ägare, adress och tel.nr, klubb tillhörighet samt namn på besättning och deras klubb tillhörighet
3.2.1 Anmälningsavgiften är 1200 kronor och betalas på pg 707728-2 Haninge Jolleseglare i samband med anmälan. Avgiften ska vara insatt på kontot senast 2008-06-04. Vid försenad anmälan/betalning tillkommer en avgift av 500 kronor.

4. Registrering och besiktningskontroll

- 4.1 Registrering ska göras på tävlingsexpeditionen senast 2008-06-25 kl 14.00.
4.2 Mätbrev ska visas upp innan en båt kappseglar.
4.3 Stickprovskontroller av att båtarna överensstämmer med reglerna kan göras under tävlingen.

5. Seglingsföreskrifter

- 5.1 Seglingsföreskrifterna lämnas ut i samband med registreringen.

6. Tidsprogram

- 6.1 Onsd. 25 juni kl 9.00-14.00 – **Registrering**
kl 10.00-15.00 – **Mätning och säkerhetskontroll**
kl 17.00 – **Tune-up race**
kl 20.00 – **Invigning och inform.möte**
Torsd.26 juni kl 10.30 – **Dagens första start, tre kappseglingar beräknas genomföras**
Fred. 27 juni kl 10.30 – **Dagens första start, tre kappseglingar beräknas genomföras**
Lörd. 28 juni kl 10.30 – **Dagens första start, två kappseglingar beräknas genomföras.**
C:a kl 16.00 – **Prisutdelning. Därefter bjuder HJS på grillfest**
Varje kväll hålls "spikutdelning" till dagens vinnare.

- 6.2 Åtta kappseglingar är planerade varav minst tre ska genomföras för att tävlingen ska räknas som mästerskap. En tredje segling kan läggas in på lördagen om färre än tre seglingar genomförts.

8. Kappseglingsområde

- 8.1 Kappseglingarna genomförs på Mysingen.

9. Banan

- 9.1 Banan är en kryss-läns-bana.

10. Protester och straff

- 10.2 Straffet med blå flagga enligt KSR appendix T gäller vid brott mot KSR 31.1.

11. Poängberäkning

- 11.1 Lågpöängssystemet i KSR appendix A gäller med den avvikelser att vid tre eller färre kappseglingar räknas samtliga.
11.2 Minst 3 kappseglingar ska genomföras för att tävlingen ska räknas som mästerskap.

12. Priser

- 12.1 Svenska Seglarförbundets plaketter i guld, silver och brons samt Riksidrottsförbundets plaketter. Därutöver priser till minst var femte båt.

Seglare från annat land

Även seglare från andra länder är välkomna. De behöver då bli medlemmar i en svensk klubb (ex. Haninge Jolleseglare) och seglar då på samma villkor som svenska seglare.

Bryggplatser

På Utö hyr vi bryggplatser från tisdag 24 juni kl 12.00 till söndag 29 juni kl 12.00. Avgiften för detta ingår i anmälningsavgiften. I södra hamnen reserveras pontonbryggor på styrbordssidan för tävlande båtar. Tenderbåtarna kan ligga under samma tid på valfri plats i hamnen för 600 kronor. Du löser denna biljett på regattaexpeditionen.

Inkvartering och hygieninrättningar

På Utö finns vandrarhem, gäststugor och tältplats nära hamnen. Tel. Utö vårdshus 08-50420300, turistbyrå 08-50157410. Se även klubbens hemsida. Det finns toaletter, dusch och bastu vid tävlingsexpeditionen.
Tält att sova i får endast uppsättas på tältplatsen.

Transporter

Båtar till Utö går från Årstabryggan i Västerhaninge. För avgångstider kontakta Waxholms Ångfartygs AB, tel. 08-6795830.

Sjösättning

Sjösättning kan ordnas av Norberg & Nilsson, Nynäshamn. Tid måste avtalas i förväg. Tel. 08-52017410.
Karlsunds Marina, Dalarövägen. Tid måste avtalas i förväg. Tel. 08-50033215.

VI HÅLSAR ALLA VÄLKOMNA TILL REGATTAN.

SPONSORER

Next Sails
- vinst genom fart och höjd

Stolp-Ekeby
Träbåtsrenovering

Utö – soligast i skärgården

Broschyrväder, så blir det i sommar när Mysingen ligger blank som ett nybonat golv utanför Utö om kvällarna 25 – 27 juni. För Utö ska vara en av skärgårdens solsäkraste öar med sitt läge tre sjömil utanför fastlandet. Där till har hamnen det skönaste lä och den bästa kvällssolen mellan Arholma och Landsort. Först vid åtta kan skugga skönjas. Men då tar man korgen, går över bron och njuter av solnedgången från Persholmens klippor.

Vad har då Utö mer än sol? I mitt tycke är det atmosfär. Ön är familjär, personlig och utåtriktad. Miljön är fin redan nere vid hamnen, men mest tilltalar Utö för att här finns mycket att göra. Cykeluthyrningen är en trevlighet med 10 km grusväg till Ålö, 7 km till sandstränderna på andra sidan och 3 km till pizzastugan vid Edesnäs.

Bageriet är alltid öppet. Före och efter stängning kan man på baksidan få sin Utölimpa. Och Dannekrogen försvarar sin ställning som hamnkrog. Även Seglarbaren med minigolf, hundparkering, barnhage och aftersail, drar folk,

Självfallet är Utös vackraste hus - värdshuset - nummer ett av krogarna. Lunch och middag serveras och promenaden uppför Värdshusbacken bra för aptiten. På helgerna är det livligt värre i baren och när den bommar vid midnatt, ännu livligare i bakfickan.

Om krogmaten känns dyr, finns gubben i backen med varm korv och hamnkaféet, som serverar kaffe, mikrobullar och Lejonglass från Götet. Utö Livs har varor för självhushåll.

Det personliga i Utö gästhamn står Per Sandström för. Han är hamnkapten och arrendator sedan länge, golfare, men flink ändå. Han och hans Suzanne satsar på fräschör i och runt hamnen. De håller toaletter och duschar fräscha, der har öppnat upp mellan väntsalen och kaféet, däckat grusplanen och placerat ut blå bord med bänkar därtill. Effekten är god trivsel i skärgårdens mest solvända gästhamn.

Ytterligare ett skäl för Utö är bastun. Den står på hela dagen med tidur, är halvvarm när man lägger till, varm på fem minuter och riktigt varm på tio. Den och duscharna ingår i start- och hamnavgiften. Inga mynt eller extraavgifter behövs. Jo om man vill ha el till båten,

Sightseeing hör till på Utö. Gå längs idyllen vid Lurgatan, till gruvorna, kvarnen, till gamla fängelset, gruvmuseet och avsluta med utsikten framför Stenhotellet.

Sedan kanske det är dags att shoppa. Den detaljen fixar Suzanne Sandström. Som f d inredare på NK och styv på möblemaning och mode, har hon ett extraordinärt sortiment i sin bod nere vid hamnen.

Bad sker bäst ute på Persholmen. Hamnen är för trång för dopp och trafiken för livlig. Inloppet är smalt och trafikerat.

Om du stannar till söndagen efter SM och inte vunnit medalj, finns Utö vackra kyrka att gå i och be.

En sista poäng med Utö är att supporters lätt tar sig dit. Bonden Jan Schröder bytte traktorn mot tre skärgårdsbåtar, blev redare och kör täta turer till Årsta Brygga på 30 minuter.

CURT GELIN

Utö värdshus har specialpris för boende under Folkbåts SM 2006

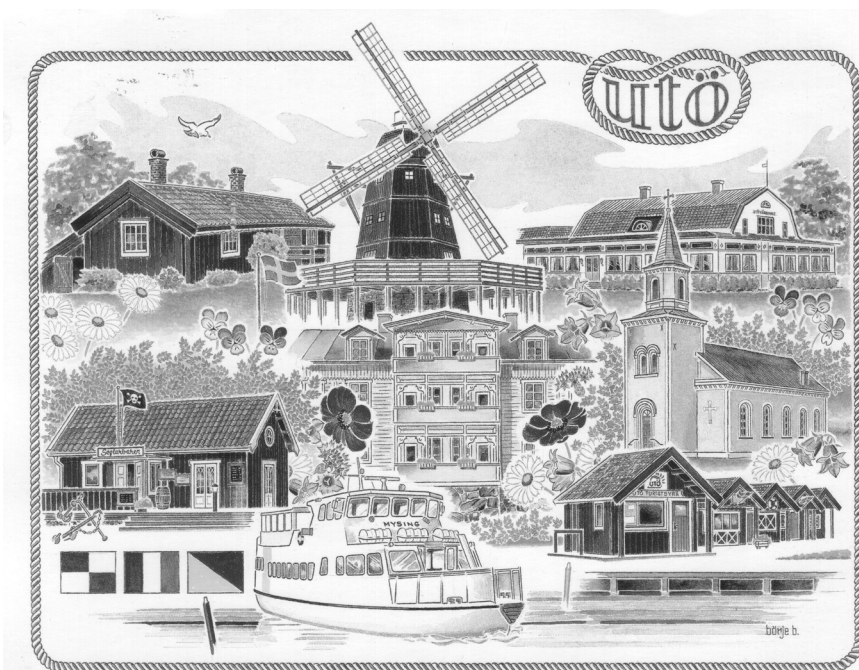
Vi erbjuder en hotellstuga för upp till 4 pers, stugan är utrustad med pentry samt badrum med dusch och wc. Lakan och handduk när man kommer samt städning när man åker ingår. Ankomst onsdag den 25 juni, tillträde från kl 15.00, avresa lördag den 28 juni kl 10.00. Pris 3500:- (ordinarie pris söndag till lördag 5500:-). Givetvis kan man också boka flerbäddrum i vandrarhemmet med dusch och WC i korridor. Pris 330:- per bädd och natt om man inte är medlem i STF. Lakan, frukost och städ tillkommer.

Bokas genom oss och man uppger bara att man tillhör SM i Folkbåt.

Kontakta oss om ni har några andra önskemål i samband med tävlingarna

Malin T Lidström
Hotellchef

Utö Värdshus
Gruvbryggan
130 56 Utö
tel 08-50420300
direkt 08-50420307
fax 08-50420301/11
mail: tarnqvist@utovardshus.se
www.utovardshus.se

Reflektioner från ett plåtskåp

Det har sagts mig att även om folkbåtens historia är välkänd och utförligt dokumenterad så är vetenskapen om hur många båtar som byggts och av vem mer höljt i dunkel. Som illustration till det senare hänvisas ibland till Folkbåtsförbundets matrikel med sina många luckor och ibland oprecisa angivelser av byggare och byggort. Det finns dock visst bot på detta tingens o-ordning. Trots påståendet i boken "Folkbåten – En modern klassiker" om att det inte heller hos Svenska Seglarförbundets finns något användbart register så kan man där hitta hyfsat komplett information om båtbeståndet.

Seglarförbundets mätbrevsarkiv

I ett av förbundets voluminösa plåtskåp finns nämligen alla gamla mätbrev med uppgifter om vem som byggt dem och när, det ursprungliga namnet och förste ägaren. Med lite idogt murvelarbete och viss färdighet med kalkylatorn kan man konstatera att 1,049 träbåtar en gång i tiden byggts och inmätts som Nordisk folkbåt i Sverige (se tabell 1). Vad som kännetecknar många mätbrev är dock att som båtbyggaren anges individen, inte det båt-byggeri eller det varv som denne arbetade för. Och det är den senare uppgiften som intresserar om man som jag ville göra en kvantitativ och mer överskådlig kartläggning av byggverksamheten. Det gjorde att förbundets web-register (som anger just individen och dessutom inte är helt komplett) blev mindre användbart. Man måste ner i grundmaterialet och försöka lista ut vilka varv det rörde sig om.

Den andra och kanske inte helt obetydliga oklarheten är att nummer-serien av mätbrev inte är komplett. Ursprungligen sköttes registret av KSSS och ingen på Seglarförbundet vet med säkerhet varför luckorna uppstått. Man finner att nära 200 nummer delats ut till beställarna för byggen som sedan aldrig resulterade i ett mätbrev. Sannolikt därför att be-

ställaren inte brydde sig om att ansöka om mätbrev när båten väl var klar. Eller för att man bestämde sig för någon modifiering som diskvalificerade bygget enligt klassregeln. Att ett och annat mätbrevet förkommit skall väl inte heller uteslutas speciellt som många av de saknade numren är tidiga i serien. Båtarna med dessa saknade nummer finner man följaktligen inget om hos Seglarförbundet utan uppgifter om dessa får sökas på annat håll.

Tabell 1 – Ständiga nummer

Svenskbyggda träbåtar	1,049
Importerade träbåtar	28
Plastbåtar	110
Totalt med klassbevis	1,187
Saknade mätbrev	194
Totalt antal nummer	1,381

Ett sådant annat håll är försäljningsannonser, matriklar och diverse båtrepresentationer på Internet. Om inte annat så kan ur dessa källor framgå vad båtägaren säger sig veta om byggår och byggort. Själv har jag uppgifter om nära 80 sådana båtar som saknar mätbrev men dessa har inte medräknats i de följande resonemangen.

Salén och det västsvenska klustret

Hur viktig Sven Saléns initiala beställning blev inte bara för folkbåtsklassens framväxt, vilket utförligt skildrats tidigare, utan även för hela småbåtsindustrin kan man med lite registerforskning och fantasi siffermässigt härleda. Vi vet att ordern på 40 båtar hos Sverres båtvarv i Göteborg innebar att många båtbyggande bohuslänningar fick jobb på varvet. Båtbyggare som sedan fortsatte i egen regi.

På norra Orust och öarna och vikarna omkring byggdes på 50- och 60-talen folkbåtar snart sagt överallt av bland annat före detta Sverre-anställda. Några av dessa är för övrigt ingående presenterade i den ovan nämnda boken. Registeruppgifterna visar att varv och båtbyggare från detta synner-

ligen begränsade geografiska område åstadkom hela 361 inmätta träfolklor (se tabell 2). Det står för ca 35 % av den samlade tillverkningen. Idag kallar man inom företagsekonomin en sådan lokal företeelse för "industriellt kluster". Mycken akademisk forskning har sedermera ägnats åt det fiffiga med sådana kluster men det visste gubbarna i båtskjulen inget om då.

Tabell 2 – Byggnationer kring norra Orust

Varvsort	Varv	Båtar
Buvenäs	1	102
Dragsmark	2	101
Kungsviken	6	74
Töllås/Söbben	3	58
Svineviken	1	16
Henån	2	10

Av våra tiders framgångsrika västsvenska båtforetag kan man sedan fortsätta och hävda att åtminstone Hallberg-Rassy, Fantasi Yachts, Malö Yachts och Seldéns Master i nedstigande led har sitt ursprung från detta industriella kluster. Spåren leder nämligen via sådana av oss kända båtbyggare som Harry Hallberg, bröderna Jacobsson, Johannes Olsson och Mats Seldén. Så skeppsredare Saléns insats var inte bara viktig för folkbåtsklassens utveckling, den visade sig åstadkomma större effekter än så.

Nära nog serietillverkning

Störst i antalet byggda folkbåtar i trä var för övrigt ovan nämnde Mats Seldén och hans båt-byggeri i Buvenäs med 102 inmätta båtar på sitt samvete (se tabell 3). Flest båtar, 23 st, tillverkade varvet år 1964. Det innebar att en båt färdigställdes varannan vecka. Närmare serietillverkning av träfolklor kan man nog inte komma. Storfärsaren på träbåtsområdet var annars Storebro Bruk. Under åren 1951-64 tillverkade man ca 1,500 båtar av den populära Solö, med sina 7,3 meter i klink motorbåtarnas motsvarighet till folkbåten. Det innebar två båtar per vecka i snitt.

Classic Folkbåt

Tabell 3 – De 10 största folkbåts-tillverkarna

Mats Seldéns Båtbyggeri (Buvensä)	102
Bröderna Jacobsson (Dragsmark)	74
Enar Johansson (Norrtälje)	47
Sverres Båtvarv (Göteborg)	41
Motala Båtvarv/Williams	39
Valdemarsviks Båtvarv	34
Ryhls Båtvarv (Åhus)	30
Båtbyggeribolaget (Söderköping)	28
Gunnar Engbergs Varv (Dragsmark)	27
Lindströms Båtvarv (Borstahusen)	27

Söderköping och Göta Kanal

Huruvida Saléns andra initiala satsning, de 20 folkbåtarna som beställdes från Söderköpings Båtvarv respektive Båtbyggeribolaget i Söderköping gav upphov till något motsvarande kluster på ostkusten är svårare att härleda från registret. Många båtar kom dock att byggas på andra håll längs med Göta Kanal. Räkna man ihop de många varven och amatörbyggarna i Motala, Karlsborg och Sjötorp kommer man upp i ansenliga 123 båtar.

Ett stort antal av dessa båtar blev för övrigt byggda i lärk. Den förutseende Baltzar von Platen, han som chefade över kanalbygget, lät plantera lärkträd längs med kanalbankarna som fram-tida virkesförråd inför den dag det blev dags att renovera slussportarna. Och några träd blev sedan uppenbarligen över till de lokala båtbyggarnas fromma.

Styrén-epoken

Nu är vi framme vid vad jag trodde skulle vara den enkla delen av registret, den sentida längst till höger i plåtskåpet. Det borde vara enkelt därför att mätbreven nu blivit standardiserade och uppgifterna om byggarna förhoppningsvis mer stringent. Dessutom så domineras som bekant det senare båtbeståndet helt av Folkbåtscentralens plastversion. Av de 110 plastbåtarna med svenskt mätbrev är 75 sålda av dem varav huvuddelen byggda av LM Plast i Danmark. Ytterligare en båt från danska konkurrenten Brant-Möller finns med i registret, även den byggd av LM Plast.

Återstående 34 båtar har tillverkats på lite olika håll i Sverige i något som närmast kan liknas vid enstyckstillverkning. Och för några dessa har registerhållarna och därmed undertecknad haft problem med vad som skall definieras som byggare. Båtar från Hillerstorp kan ibland på mätbrevet anges som tillverkade av Marieholms Bruk (kan ha varit underleverantör), Marieholms Marina i Strömstad (som sannolikt sålde båten) eller av Burenby Snickerier (som gjorde inredningen). Det s.k. varvsintyget avslöjar dock att flertalet av dessa byggts av Enitor AB. Jag har vid sammanställningen av plastbåtarna (se tabell 4) strikt använt mig av uppgifterna från varvsintygen.

Historien bakom dessa tillverkares öden och äventyr är ju inte lastgam-

Tabell 4 – Svensktillverkade inmätta plastbåtar

Lysekils Plastprodukter	16
Enitor (Hillerstorp)	9
Lyse Plast (Braastad)	3
Burenby Snickerier (Malexander)	3
Jan Nyström Segel & Båt (Ljusterö)	3

mal och kan säkert ingående berättas av någon i denna tidskrifts läsekrets. Själv nöjer jag mig med att konstatera att vi i Sverige uppenbarligen varit mer framgångsrika på trä än på plast.

Epilog

Läsaren av denna spalt undrar vid det här laget säkert över skribentens mentala tillstånd – vem offerar värdefull varvstid på att rota runt i ett gammalt arkiv och dessutom skriva om det. Upp-rinnelsen till detta beteende ligger flera år tillbaka i tiden. Jag upptäckte då, som nyttill-kommen folkbåtsspekulant, att det stora utbudet av båtar (över 100 per år) i kombination med säljarnas allehanda skrönor om objektens utformning och företräden krävde hyfsat detaljerade noteringar från min sida. Flera år senare, när jag äntligen lyckats slutföra mitt båtköp (vid vilket jag ironiskt nog inte hade någon hjälp av mina noteringar eftersom båten var dansk), hade dessa resulterat i ett eget register på en bra bit över hälften av det totala antalet svenska folkbåtar.

Karaktärsdraget ”vän av ordning” i kombination med en viss arkeologisk fallenhet samt uppmuntrande synpunkter från trä- och folkbåtskollegor fick mig att försöka slutföra registret och den efterföljande analysen. Eftersom definitionsmässigt endast båt med klassbesvis är att betrakta som folkbåt begränsade jag mig till mätbrevsregistret. Men sanningen är ju att flertalet även omätta båtar är folkbåtar i någon mening. Att kartlägga dessa överlåter jag dock med varm hand till någon annan knäppskalle.

JOHAN EDQVIST
edqvist@algonet.se

Författarens "Karoline", en av 11 inmätta träbåtar importerade från Danmark
(Foto: Henrik Bromfält)

Classic Folkbåt

I sjön med JO – JO.

Här kommer slutklämmen på serien om renoveringen av F SWE 2, Jo-Jo. I höstas var jag verkligen flitig, och båten är nu nästan klar. Ruffinredningen är kvar, och en hel del beslag ska på. Och sista strykningarna på botten och däck. Känns bra att ligga väl framme. I vår tänker jag ta det lite lugnare och ägna mig mer åt hustrun, naturen och lekkamraterna. Man måste ha en lite självgående – alternativt tålig - hustru när man ger sig in på sådana här projekt. Fruar verkar ha begränsad förståelse för det stora i att renovera gamla vrak.

Vad skedde då i höstas?. En tidigare ägare till båten, som var slöjdlärare i Nynäshamn, hade på 1960-talet monterat en ny snygg mahognyinredning i sittbrunnen, en klumpig förlucka i

mahogny mm. Som tur var hade jag tappat bort locket till ena kistbänken, så det blev inte aktuellt att sätta tillbaks den. Istället blev det en ny inredning i ek, så nära originalet som möjligt. Men lätt förstås. Och nya durkar i ek istället för de gamla i mahognyplywood. Snickaren Jens hjälpte mig en vecka – han är urduktig, och den nya förluckan i ek blev verkligen snygg. Gjord efter originalförluckan på 6.an – båten som renoveras på Stensunds båtbyggarskola.

När de gäller beslag så blir det mest polerad mässing och brons. Inte helt tidsenligt, det var nog mest trä och galvat järn på Folkbåtarna 1942. Men det blir ju så tjugigt... Vant och stag dock i galvad och splitsad 7 mm wire. När jag skriver detta är det februari, och jag jobbar som vanligt en

tid på Färöarna. Nästa vecka ska jag ner och tjata på dom på "Vonin" här i Fuglefjord, så splitsarna mm är klara då jag lämnar Färöarna om två veckor. Vonin gör normalt jättestora trålar o d till fiskebåtar, men är hyggliga nog att även hjälpa småfolket.

I alla fall så verkar JO-JO bli ursnygg om jag får säga det själv. Och ett kalas ska det bli vid sjösättningen. Alla är självklart välkomna. Måndag 9. juni klockan 19 på Vikingarnas SS på Djurgården i Stockholm. Baren öppnar 18.30, och förutom dricka så serveras mat för dryga hundringen i form av god tidsenlig husmanskost med mörkt öl. Anmäl Dig till maten så att jag vet ungefär hur många som vill äta, a_olsen@swipnet.se, senast 7/6.

ANDERS OLSEN

ClassicGruppen

ClassicGruppen planerar att mötas några gånger under våren och prata renoverings- och omvårdnadsfrågor, ge varandra tips och kolla på bilder.

Uppstartmöte kommer, om allt fungerar, att hållas en kväll under senare delen av februari.

Vi ska annonsera kommande möten med tid, plats och eventuellt tema i Forum samt via mail till gruppens medlemmar.

ClassicGruppen är en nybildad grupp (f.n. 10 medlemmar), inom ClassicFolkbåt där alla klubbmedlemmar är välkomna. Vi fokuserar i huvudsak på skötsel av våra äldre Folkor och dryftar våra spörsmål under trevliga sammankomster.

Vänliga hälsningar

ERIC KLINTFÄLT

RENOVERING OCH UNDERHÅLL

Mötet ute hos Anders Olsen på Stolp-Ekeby i början av december handlade om att byta däck. Inte till vinterdäck men väl sommardäck. Vi pratade om dukade däck, målade plyfadäck, epoxibehandlade däck mm. Att fixa ett risigt däck är ett ganska omfattande jobb. Inte något man hoppar på utan vidare. Man vill nog gärna höra sig för med andra som varit med och kan. Under den begränsade tid vi hade hos Anders kom många tips och ideer upp samtidigt med många frågor. Och svar fick vi så långt tiden räckte.

Jag kände att det var många av oss vill diskutera inte bara sånt som har med dukning att göra. Det finns ju hur mycket som helst man vill lära sig om renovering och underhåll av sin pärla.

Vid mötets slut fick jag mailadresser till ett 10-tal deltagare/medlemmar. Tanken var att vi kanske, via i huvudsak e-mail, skulle kunna utbyta ideer, kunskap och frågor och, när det passar, även träffas.

Gensvaret var över förväntan. Bara någon vecka efter mötet var det full fart på mejlandet mellan oss. Utöver att berätta för varandra om våra båtar, kom det förslag på möteslokal i stan, önskan om att få vara med om omdukning av min Folka i vår mm. Jättekul! Och vilket behov av att prata lite renovering och inte bara kappsegling.

Anders initiativ att starta Classic Folkbåt var en lyckad utspark. Bara att spinna vidare!

Vill Du vara med i mail-gänget kan du maila mej på eric.klintfalt@gmail.com

Välkommen

Upprop/Enkät.

Folkbåtsrenoverare – ge er tillkänna!

Det är mycket snack om renovering av Folkbåtar. Men det kunde vara kul att veta lite mer hur mycket som faktiskt görs.

När det gäller de riktiga lågnumrarna så tror jag att det är ungefär så här:

- 1.an renoveras (till vad?) i Spanien.
- 2.an är totalrenoverad, sjösätts i vår.
- 3.an okänd.
- 4.an totalrenoverad i Göteborg förra året?
- 5.an seglar i Stockholm – en del bord bytta senaste åren.
- 6.an är undervisningsbåt vid renoveringskurserna på Stensund. Blir klar om 200 år.
- 7.an och 8.an okända.
- 9.an totalrenoverad för 3 år sedan, och är sjösatt. Men en del kvar att göra på däck, inredning mm.
- 10.an totalrenoveras f n i Halmstad.

Det här är vad vi tror oss veta ryktesvägen. Stämmer det? Och sedan då? Båtarna med högre nummer?

Du som renoverat, eller renoverar, en folkbåt. Eller som känner till en Folkbåt som är renoverad/renoveras. Sänd ett kort mail till undertecknad och berätta lite, eller ring. Med renovering menar jag inte t ex renskrapning. Byta däcksdug eller t ex några bord eller spant är väl minimum för att kalla det "renovering".

En sammanställning kommer i nästa Folkbåtsnytt.

SM-sponsorer sökes!

I folkbåtsklassen har årliga SM-tävlingar genomförts utan avbrott sedan 1965. Detta faktum, vid sidan av båtens egenskaper och ålder, bidrar starkt till den respekt och beundran folkbåten åtnjuter i stora delar av seglarvärlden. Redan tidigt samlade klassen stora startfält, det var inte ovanligt med 50-60 båtar på startlinjen så sent som på 1980-talet. Under senare år har vi dock kunnat konstatera en viss avmattning i deltagareantalet varför förbundets styrelse försökt att sätta fingret på orsakerna till det minskade tävlingsintresset. Resultatet av denna tankemöda finns att ta del av i det s k MANIFESTET, vilket mynnar ut i vissa rekommendationer för kommande SM-arrangemang. Bl a nämns under punkt 5 följande:

"Roligare i land (i samarbete med Folkbåtsflottiljerna). Finns det tid är seglarna bra på det sociala själva, men lite sociala samlingspunkter är bra. Roligare prisutdelningar: /Nytto/priser till t ex yngsta deltagare, äldsta deltagare, äldsta båten, bästa träbåten, årets rookie, snabbaste tjejbesättningen, snyggaste manövern mm? Lotta ut något? Endast fantasin sätter gränser."

Ett viktigt inslag i alla kappseglingar är naturligtvis tillgången till priser, och då inte bara till de allra främst placerade deltagarna. Grundtanken är att vi ska ha många priser samt att de flesta ska lottas ut eller varför inte helt enkelt delas ut till, som nämns ovan, snyggaste båten, festligaste solhattsmodell...

Redan nu har vi tillförsäkrat oss ett förnämligt förstapris; en NEXT racingfock, som ska lottas ut bland deltagarna vid årets SM-tävlingar på Mysingen.

Ett krav för att få delta i utlottningen av focken är att man är anmäld och har betalt enligt inbjudan samt att man seglat minst en segling på banan.

Det krävs dock fler priser för att göra SM till den fest vi alla tycker att regattan ska vara. Därför behövs resurser i form av pengar eller andra bidrag till förbundet. Vi erbjuder nu presumtiva bidragsgivare/sponsorer att få annonsplats under ett år i samtliga utgåvor av Folkbåtsnytt samt även reklamplats på Folkbåtsförbundets hemsida. Under rubriken "Folkbåtsförbundets SM-sponsorer" kommer sponsorerens loggor/namn att stoltsera, det finns även möjligheter att tillfoga en länk till respektive företag. Detta kommer bara att kosta 2.000 kr per år.

Vi ber nu samtliga medlemmar att tänka efter; kan jag intressera min arbetsgivare för detta billiga och lovvärda initiativ? Är jag själv företagare och kanske gärna investerar 2.000 kronor med både hjärta och hjärna. Har jag en sådan position på mitt arbete att jag kan påverka en kund/leverantör eller någon annan att bli SM-sponsor? Beloppet är säkert inte avskräckande i dessa dagar och tjänar verkligen ett gott syfte.

Folkbåtsförbundet garanterar att sponsorspengarna endast ska användas till att skaffa priser och förgylla SM-evenemangen.

Hur går det till att bli sponsor?

Enkelt, du kontaktar någon du känner i förbundet eller så vänder du dig till vår sponsransvarige: Svante Svensson, kontaktuppgifter finns både i Folkbåtsnytt och på hemsidan.

Folkbåt på Stureplan

Foto taget av Åke Ljungkvist när Donald och Per är på väg ut på reportage

Folkbåtsnyttis utsände letar stories över allt. Här ses han styra ut på djupt vatten in i lucianattens (typ) mörker för att finna ljuset i tillvaron. Så småningom, efter långt seglande och många äventyr senare, förtöjde de i Nybroviken (poetiskt uttryckt), gick Birger Jarlsgatan fram och släntrade in på en glöggmottagning vid Stureplan i december 2007 (absolut så). Mycket folk. Vackert klädda. Kände ingen förutom kunden som bjudit in. Glöggen värmd och lösgjorde all onödig försiktighet. Lussebullen var färsk och allt kändes bättre. Då i ett skumt hörn av lokalen mötte Per en krullhårig man som såg så där folkbåtsklurig ut.

”Hur drar man något ur honom”, tänkte Per. ”Bäst att börja prata lite själv om segling i allmänhet och folkbåt i synnerhet. Den distingerade leverantören av kvalificerade tjänster i miljardklassen mjuknade betänkligt i anletsgraden när jag började prata folkbåt.

”Jag minns”, avbröt han mig, ”när vi missade Gdansk och hamnade i Visby.”

”Jaha”, sa jag.

Nu började han veva med armarna och nästan hoppa jämfota av glädje

över de bilder han frammanade ur sitt minne. Han började skratta entusiastiskt och festfolket tittade nyfiket på oss och snart stod de andäktigt och tjuvlyssnade på flydda tiders fröjder.

Här är Arnes story!

Vi är på väg till GDANSK och ska bara mellanlanda

Vi talar tidigt 80-tal. För att få köpa en stor stark måste någon äta och det fanns alltid en liten irriterande serversavgift längst ner på krognotan, så man garanterat blev osams ...

Vi talar om tiden där man var radikal om man drack Spendrups!!!! Det är sant. De hade som alternativ Löwenbrau och en skum öl med USA-karta på som ”smakade ingenting” (men man blev ju i alla fall duktig på geografi).

STORYN OM OLIVIA FOLKBÅT BÖRjade EFTER MUCK

Grabbarna grus surfar stilla framåt över Huvudskärsvärden i Stockholms södra skärgård. Det är ”West-Indiegänget” på ”Olivia, F 1004” byggd 1967, och bihanget på If-båten ”Får duga” som smyger fram över innan-haven. Skeppare Fredrik glider listigt

över de värsta bränningarna (han har varit här i trakten sedan han föddes och har hus på ön där borta vid horisonten) kombinationen blyköl och lokalkänedom slår ingen (en dryg meter köl är ok bara man skotar ordentligt). Vi fick en underbar kväll. Fiskade lite från militärbryggan på Huvudskär.

Dagen efter var det RACE som alltid. Först till Nynäs.

Eftersom jag ej minns vem som vann så var det troligen inte vi. Kapten Gunt är en luring och IF'n var tyvärr svår att slå. När vi väl stilla låg i Nynäs fick Gunt det ”CHOCKERANDE” meddelandet att hans storebror, som ägde IF'n, ville komma till Nynäs-hamn för att segla sin båt. Snäll som bara en lillebror kan vara, lät han ägarbrodern hämta båten i Nynäs med en anseblig hamnavgiftsnota för två båtar som extra bonus.

DAGS FÖR BALTIC SEA

Jag hade under vintern låtit militären kosta på mig en skepparexamen (mycket användbart för en eldledare i luftvärnet!). Denna generositet från Kronans sida gjorde mig omgående till navigatör ombord. Fredrik som

ägde båten var självskrivnen kapten och han bara skulle till Gotland då han tillbringat hela vintern där som basse. Uffe var gast och duktig mc-förare. Gunt var andrekapten och duktig på att spränga vägar. Larsa var en försiktig seglare, men duktig på att blanda grogg.

Jag tog således fram mitt övningskort 722 från kursen (märkt får ej navigeras efter) och började lägga ut kurser, räknade stod i. Stolt som en tupp över hedersuppdraget att lotsa gänget över havet.

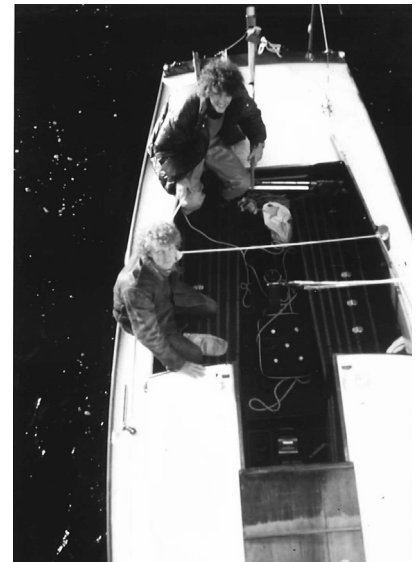
Kollade kompassen och insåg att den glappade 30 grader. Kompassen delade plats med bordet och skruvarna och beslagen var rejäla för att hålla uppe ett bord som skulle tåla många groggar, öl och en och annan burk sill.

Men på det sättet var det inte bara vi som fick oss ett järn. Kompassen fick mer än den tålde tydligen. Här har man pluggat avdrift, missvisning och deviation efter fina tabeller på graden när och så skall man segla med en jojo-kompass över havet.

Lösning?????

Jag är krullhårig och därför klok som en pudel. (Ibland).

Vi lade Olivia jämsides med några stora båtar med dyra kompasser utan järn i närheten och frågade vad deras kompasser stod på. Sedan jämkade vi det och justerade in vår kompass med glasspinnar som distanser och Kenny Robert's tejp (numrera benämnd silvertejp) som fixering. Lösning innebar att vi inte kunde använda bordet någonting mer på resan.

Men vi var nu redo att dra

Vi seglade iväg med härlig läns och drog upp spinnakern direkt. Gunnarstenarna passerades med en snittfart på 6,8 knop från att vi satte blåsan

Solen gassade på oss vikingar och på spinnakern hela dagen och vinden brassade iväg oss fort mot Visby. (Grym snittfart helt enkelt).

Vinden ökade sakta, men säkert. Vid 02.00 i nattmörkret insåg vi att vår mast skulle må bra av lite mindre segel. Att ta ned spinnakern mitt i natten på ett målat däck utan mantåg i grov sjö är mycket spännande. (Kanske inte att rekommendera och jag är idag fortfarande tacksam över att jag råkade hålla i pinn just då). Efter segelbytet gjorde vi samma höga fart med den spirade focken.

Vi skämtade mycket om vår ballast som bestod av hela sommarens ölföråd (folköl inköpt på billigaste affär) + klassisk skinka i gelé och köttsoffa. Där någonstans i soluppgången myntades titeln på denna story. Vi syftade då på att om vi missar Gotland så har vi i alla fall vätska för att ta oss till Gdansk (som kändes lite som världens ände för det på den tiden låg ju östblocket bakom järnridån) Storyn skulle dock hamna i den gotländska lokalpressen ihop med vår framtida resa till Västindien. Jag, Fredrik och Uffe drog till west-indies senare på hösten, fast med flyg (dock återvände Fredrik dit 1990 i en Vega men det är en annan story).

Men så i gryningsljuset tornade Gotlands vackra siluett upp. Vi var exakt på kurs, övningskortet till trots. Vi gled in i hamnen efter en överfart med läns hela sträckan. Vi var ju 5 man ombord, så man hade ju sovit gott också.

Jag frågade skeppar Fredrik om det inte var klokt att ta fram Seagullen (som låg osynlig under akterdäck). Vi hade ju trots allt en windsurfingbräda på släp efter oss och det såg fullt ut i hamnen. Fredrik såg bara frågande på mig och undrade varför. Motorn svänger ju så dåligt! (Jag kan nog räkna på ena handen de gånger den motorn användes på 10 år). Så vi seglade längst in i hamnen och tryckte oss in mellan två feta maxibåtar.

Visby Harbour

Efter en timme var vår båt så fullastad med polare att den höll på att

sjunka. Fredrik hade ju tillbringat tio månader på ön och Larsa's broder "Björne guld tand" var inne på sin 15:e månad. Vi hade den minsta båten i hamnen, men med överlägset mest folk och fest på.

I Maxin bredvid satt 3 grabbar och drack Dry Martini under ett partiparasoll från Moderaterna. De tittade ner på oss men hade inte så kul. Efter tre dagar hade de tröttnat på sina drinkar och frågade om de fick komma ned till oss på Olivia och träffa lite folk.

Björne Guld tand som på den tiden var troende kommunist och fackpamp svarade "om ni slänger ert Moderat parasoll i sjön så är ni välkomna". Grabbarna svarade "Gärna!" och parasollet flög i en vacker båge djupt ned under hamnens svarta yta. Och ned hoppade tre glada grabbar och förklarade att de inte var modera-

ter på riktigt utan att de hade trott att de skulle få massor med tjejer på det viset. Det var andra tider då.

Hemresan var inte lika lätt. Av någon anledning förvandlades den sköna länsen i frisk vind till Gotland, till bondkryss och läns pumpning på hemvägen. När det var som blötast fick vi dessutom träna på att ta upp tappad windsurfingbräda i grov sjö. Men det avskräckte oss inte för totalt var nog Olivia förtöjd på Ön ett par gånger till och hon gick alltid lika skönt till havs.

Folkboats forever!

ARNE ERIKSSON

Gotlands Allehanda den 14 juli 1984

Ett helt mittuppslag fick seglarna i gästhamnen denna dag i tidningen. I fören på den vackra folkbåten sitter en av hjältarna med tidsenligt pannband och knäppta händer. Hans blick är långt borta. Sannolikt vilandes på någon söt flicka längre bort på bryggan. Och sannolikt sömndrucken för enligt bildtexten hade han just stigit upp. Rubriken var "Skulle till Gdansk – hamna i Visby". I texten framgår det att "Gunt" tyckte Gotland var "En jävligt mullig ö!" och att de påstod sig förbereda en jorden runt segling. Det enda problemet var ett avlopp i hamnen som visst avskräckte brudarna från att komma ombord i önskad omfattning...

Möte på Ingmarsö

I regnet en lördageftermiddag i juli förra sommaren seglade tidernas flottaste Folkbåt in mot bryggan hos Erikssons Båtbyggeri på Ingmarsö i Stockholms fagra mellanskärgård. Vi hade just avslutat prisutdelningen rör Sådrodudden, öbornas armstarkaste övning, där det gäller att ro och segla fortast runt ön iförda gamla tidstrognna kläder.

Sedan några år får även träsegelbåtar vara med och eftersom de är får tilläts även plastbåtar att ställa upp. Som vintergäst på Erikssons, visste jag om Sådrodudden och kände för att kappsegla lättsamt – regn eller sol spelade noll roll – trevnaden drog.

Sedan Hans Torlén med besättning SWE 1290, undertecknad med SWE 449 tampats och växlat ledning och fått var sitt första pris – vinnare och bästa träbåt, satt jag i sittbrunnen och filosoferade när en Folkbåt med tysk flagg i aktern gjorde en sväng mot kajen. Hur har en tysk seglare hittat till Ingmarsö? Nyfikenheten tog över och ledde till ett vink och hallå Folkbåtsseglare – vad gör oss den äran?

- Vänta jag lägger till, svarade skepparen och gjorde en elegant landning.

Efter att ha skakat tass visade kapten heta Horst Stephan Schulzte, från Hamburg. Han berättade att han tagit sin båt på trailer till Dyvik för att segla två veckor i skärgården.

Att Horst Stephan hamnade på just Ingmarsö berodde på att han hört om Erikssons Båtbyggeri och ville se vad de håller på med.

- Synd att jag inte visste om Sådrodudden, det hade varit trevligt att delta, sade han.

Och det fantastiska skicket? frågade jag ganska imponerad, eftersom lackfinishen var perfekt, teakdäcket välhållet och mast och bom ypperliga.

- Å, det är inte så konstigt. Min son är båtbyggare med renovering av träbåtar som specialitet. Till saken hör att jag beställde båten en gång hos Brandt Möller, kappseglade och vann mycket, men sålde den på 1980-talet. Av en händelse såg jag min båt till salu för ett par år sedan, blev sugen och for och tittade. Men skicket var dåligt, det stod jag inte ut med. Alltså måste jag köpa den och återskapa skicket. Men en son som nybakad båtbyggare var problemet snart löst.

På detta träprat följde sommarens roligaste kväll med gammeltjoa på bygdegården Lurkan som tog så pass att vi fick ta det sakta nästa morron. När orken återvänt tog jag träfrälste Horst Stephan till Båtbyggeriet, presenterade honom för Per Oskar och Hans Eriksson, som visade sin verkstad, sin båtbyggarskola, sina snipor, ökor och amerikanska passbåtar.

Sedan vi lunchat med vårt sällskap från kvällen före, tog vi i hand på att ses på Sådrodudden 2008. I strilande regn och friskande vind satte vi våra segel, lade loss och styrde åt var sitt håll – Horst Stephan mot Dyvik för att hämta sin son och jag till Bullandö för att åka hem och packa för Skärhamn och Väst kustens träbåtsfestival.

Är du road av trätraditioner, tjoa och trevnad så boka 5 juli. Och Skärhamn 26 juli för Årets träbåtsfest med kappsegling mellan kustens kaxigaste kostrar och andra. Vem vinner? F eller K? Kom och se.

CURT GELIN

SWE 449/SWE 100 Antigua

Bli kompis med ditt lik

Motorn startar inte. Vinden ligger på och regndiset tränger sig in innanför västen. Olustigt skakar du på dig och drömmer dig bort en kort stund. Det är kallt, du är själv och det ska seglas ut genom den trånga hamnen. Ljusglimten är att det är lite frånlandsvind som snabbt ökar när man kommer ur läet.

Planen är klar. Lätta på allt, ta upp ankaret, gör det rent, driv ut en bit och sätt segel. Men planen bygger på styrfart för att komma undan berget i lä. Allt går bra, tills du ska hissa storen. Det kärvar i den tilltagande medvinden och berget närmar sig som i ultrarapid. Men obönhörligt försvinner ditt utrymme för en ordnad avfärd.

Det är nu du önskar att framförallt du som har trämast hade tagit till dig

nedanstående tips till vårrustningens fromma. Kärvande segel gör ingen gla'!

Smörj in likrännan med linolja/terpentin. Använd t ex en flaskborste som du enkelt trär in i rännan.

Täpp först till rännan med trassuddar i början och slutet, och håll sedan i rikligt med linolja/terpentin. Vrid borsten samtidigt som du för den upp och ned, fram och tillbaka i likrännan.

Så enkelt blir rännan väl insmord hela vägen och runt om.

Och avseglingar i frånlandsvind gör du med ett leende om läpparna – när du inte visslar en glad truddelutt förstås!

Hälsningar från Göran i F 866

150 folkbåtsägare kan inte ha fel! Så många exemplar har vi hittills levererat till folkbåtsägare som vill sköta och underhålla sin folkbåt på bästa sätt. För att underlätta, inte minst för nyblivna folkbåtsägare, har vi samlat ihop och sammanställt ett antal artiklar om underhåll och reparationer av träfolkbåtar.

Ett måste alltså, för alla nyblivna folkbåtsägare, men också en användbar dokumentsamling för gamla erfarna folkbåtsrävar. Hur man fixar sitt slitna däck och vad man skall göra åt dåliga röstjärn är bara några av de cirka 20 artiklarna. Med tiden hoppas vi att det skall bli många fler genom att fånga upp goda idéer och genomförda projekt hos medlemmarna.

Du som inte redan har beställt, kan nu få ditt exemplar för omgående leverans genom att sätta in kronor 160:- på plus (f.d.post)-girokonto 4375845-7, Svenska Folkbåtsförbundet. Priset är självkostnad för framställningen och inkluderar porto. Ange "Tips och idéer" på inbetalningen och glöm inte namn och adress.

Classic Folkbåt Samlade tips och idéer

Regel 14: Undvika kontakt

Foto David Harding/ Yachting World feb 2008

Följande fina bildsvit fångade fotografen David Harding på brittiska mästerskapen 2007. Enligt honom klarade sig båtar och besättningar utan skrämor. Så kan det gå när båda vill stå på.

BB båt: Jag försöker falla –släpp storen !!

SB båt: Styrbord! Jag tror dom fortfarande kan slå, så vi behöver inte göra något ännu.

BB båt: Vi skulle ha slagit tidigare, men det var för riskabelt att falla av så sent. Vi måste kolla att ingen blev skadad och ligga stand-by ifall de är i fara.

SB båt: Vi kanske får svårt att försvara händelsen, men eftersom de försökte falla, skulle vi ha förvärrat situationen om vi försökte slå efter att vi insåg att det inte gick att hålla undan. Vi bröt inte mot regel 14.

BLI MEDLEM I FOLKBÅTSFÖRBUNDET

Du folkbåtsägare som ännu inte är medlem – kom med i vårt gäng.
Och få denna tidning 3 gånger per år, få veta vad som händer i folkbåtsvärlden, kunna delta på våra träffar, kunna köpa vår pärm med en massa tips om hur

Du sköter Din folkbåt (160 kr), och stötta folkbåtssegling i största allmänhet.
Sätt in medlemsavgiften 200 kr på pg 437 58 45 – 7, Svenska Folkbåtsförbundet.
Ange namn, adress, tel, e-mail, båtnummer, båtnamn, byggnadsår, byggnadsort.

Om du väljer att betala via Internet så kan du komplettera dina uppgifter via e-post vid platsbrist.

goran.svensson@folkbat.se

Välkommen

FÖRBUNDSSTYRELSE

Ordförande:

ANDERS OLSEN
Stolp-Ekeby 11
186 95 Vallentuna
Tel: 08-512 30 323 (hem)
a_olsen@swipnet.se

Vice Ordförande:

SVANTE SVENSSON
Norra vägen 9
302 31 Halmstad
Tel: 035-13 35 14 (hem)
svante.r.svensson@telia.com

Kassör och medlemsregister:

GÖRAN SVENSSON
Heleneborgsgatan 44 tv
117 32 Stockholm
Tel: 08-669 32 82 (hem)
Mobil: 070-592 01 26
goran.svensson@folkbat.se

Sekreterare:

GUNNAR LINDQVIST
Karl Smeds Gränd 2
239 35 Skanör
Tel 040-47 22 52 (hem)
gunnar.lindqvist@tetrapak.com

Teknisk ansvarig och matchef:

PER-ARNE JOHANSSON
Erik Dahlbergsvägen 95
374 38 Karlshamn
Tel: 0454-311 62
paj@karlshamn.se

Tävlingssekreterare:

DONALD BRATT
Sjöviksvägen 9
144 61 Rönninge
Tel 08-534 40 332 (hem)
donaldb@algonet.se

Övrig Ledamot:

KERSTIN BJÖRFJÄLL
Blankavägen 41
433 62 Sävedalen
Tel: 031-264428
parker@bredband.net

Redaktörer för Folkbåtsnytt:

GÖRAN SVENSSON
Se styrelse
PER HÖRBERG
per@navigatordialog.se
HANS MELCHERSSON

Ansvarig utgivare:

ANDERS OLSEN
Se styrelsen

KONTAKTPERSONER

Blekinge

PER-ARNE JOHANSSON
Se styrelsen

Halmstad

SVANTE SVENSSON
Se styrelsen

Ostkusten

GÖRAN SVENSSON
Se styrelsen

Västkusten

KERSTIN BJÖRFJÄLL
Se styrelsen

Skåne

GUNNAR LINDQVIST
Se styrelsen
Bengt Larsson
bengt.a.larsson@sycon.se

Svenska Folkbåtsförbundet (SFF) är en ideell organisation som har till ändamål att tillvarata svenska folkbåtsseglares intressen i och utanför Sverige.

Förbundet är uppdelat i regionala Flottiljer, som skall verka lokalt för sina seglare. SFF är anslutet, dels som ett klassförbund till SSF – Svenska Seglarförbundet och dels till NFIA – Nordic Folkboat International Association, som är folkbåtsseglarnas internationella organ.